

2018-05-24

PERSCOMMUNIQUÉ

Links:

[NBB.Stat](#)

[Algemene informatie](#)

Maandelijkse conjunctuurenquête bij de bedrijven – mei 2018

Ondernemersvertrouwen licht gedaald in mei

- **De conjunctuurbarmeter is in mei ietwat teruggelopen**
- **Het ondernemingsklimaat is beduidend verslechterd in de diensten aan ondernemingen. Het ondernemersvertrouwen is daarentegen licht toegenomen in de handel en de bouwnijverheid. In de verwerkende nijverheid stabiliseerde de conjunctuur**

In de dienstverlening aan bedrijven geeft het ondernemersvertrouwen nog steeds een zaagtandprofiel te zien. Zo werd de belangrijke opwaartse herziening van de verwachtingen m.b.t. het verloop van de bedrijfsactiviteit in april door de daling deze maand nagenoeg tenietgedaan. Ook de vooruitzichten inzake de algemene marktvrage werden pessimistischer, zij het in mindere mate.

In de handel vertoont de conjunctuur eveneens een aarzelend verloop. Na vorige maand een verslechtering te hebben laten optekenen, herstelde het ondernemingsklimaat zich enigszins in mei. Alle componenten van de indicator werden positiever beoordeeld.

In de bouwnijverheid, waar de conjunctuur opwaarts gericht blijft, is de deze maand opgetekende bescheiden verbetering nagenoeg volledig toe te schrijven aan een krachtige toename van het orderbestand.

De status-quo in de verwerkende nijverheid is het gevolg van uiteenlopende ontwikkelingen van de componenten: opwaarts voor de beoordeling van het voorraadniveau en de vraagvooruitzichten en neerwaarts voor de beoordeling van het totale orderbestand en de werkgelegenheidsvooruitzichten.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtrend weergeeft, is licht neerwaarts gericht.

Conjunctuurindicatoren

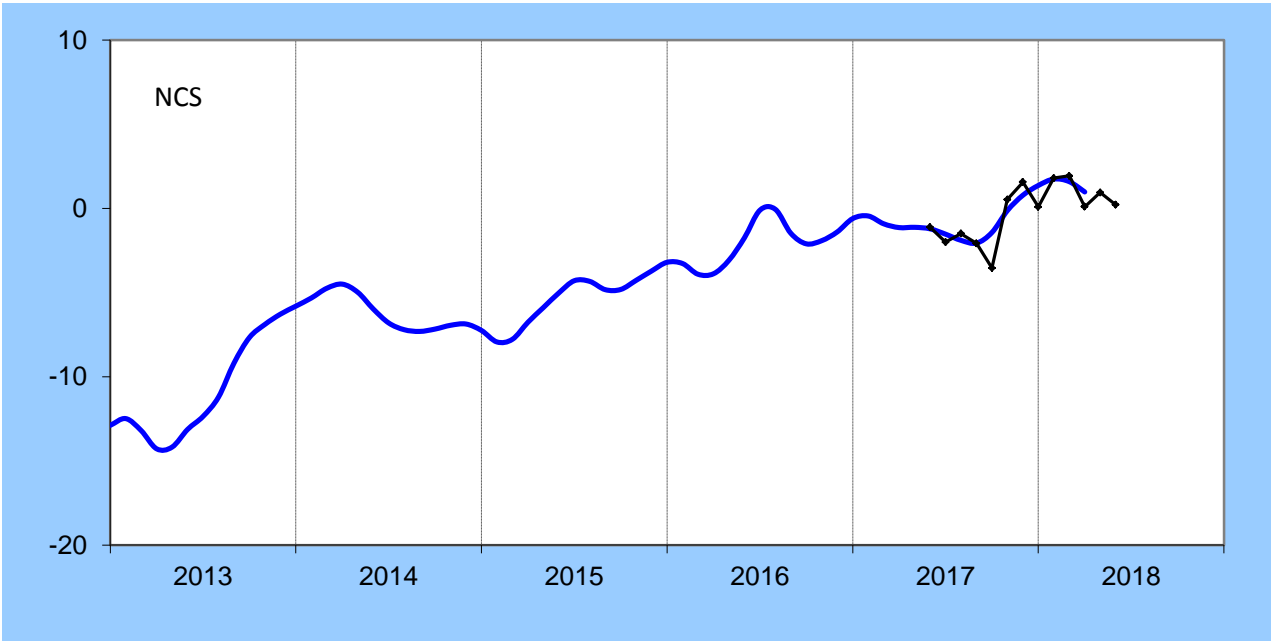
	Synthetische bruto curve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	April 2018	Mei 2018	Verandering in punten	Verandering in punten
Verwerkende nijverheid	-3,0	-3,0	0,0	-0,1
Dienstverlening aan de bedrijven	15,4	9,3	-6,1	0,9
Bouwnijverheid	6,1	6,8	0,7	1,1
Handel	-6,8	-5,0	1,8	-0,9
Algemene synthetische curve	1,0	0,2	-0,8	-0,6

¹ De afgevlakte curve heeft een vertraging van twee maanden voor de algemene synthetische curve en van vier maanden voor de afzonderlijke bedrijfstakken.

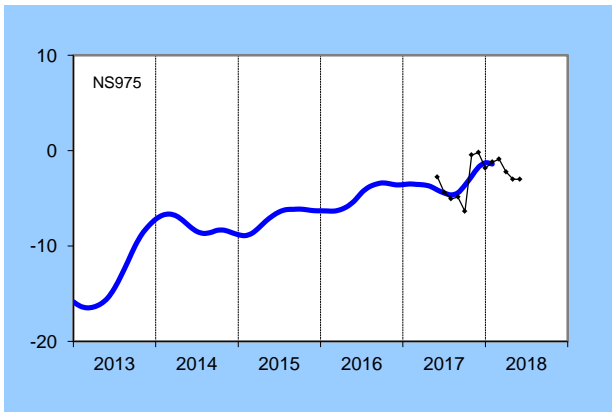
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

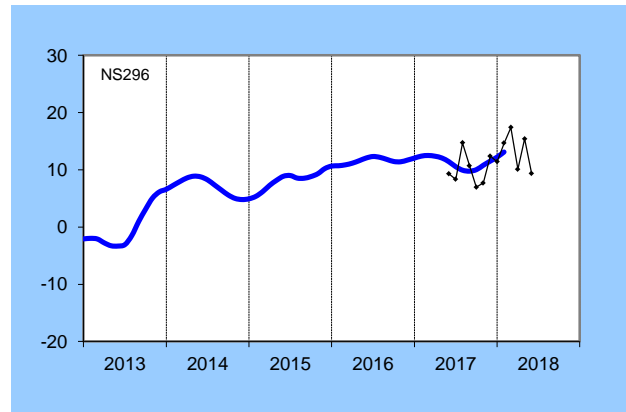
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

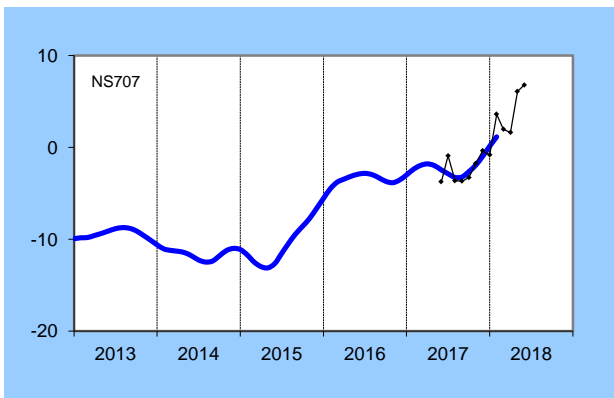
VERWERKENDE NIJVERHEID

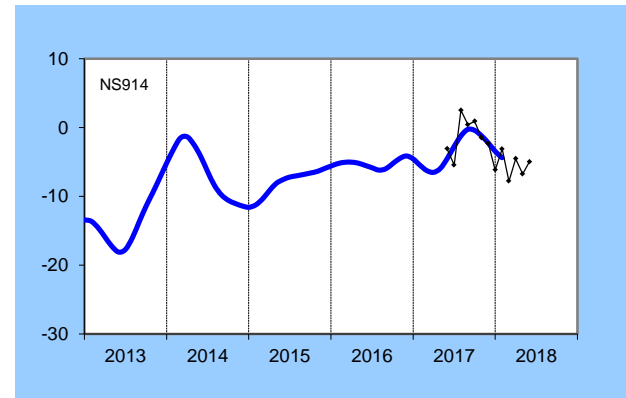
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks

◆ Seizoengezuiverde reeks

Bron: NBB

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2018 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
				2018				2017		2018	
	Min.	Max.	Avg.	Feb.	Maart	April	Mei	Dec.	Jan.	Feb.	Maart
Algemene synthetische curve	- 31,8	+ 9,2	- 7,2	+ 1,9	+ 0,1	+ 1,0	+ 0,2	+ 1,4	+ 1,7	+ 1,6	+ 1,0
Curve verwerkende nijverheid	- 34,3	+ 6,0	- 10,3	- 0,9	- 2,2	- 3,0	- 3,0	- 1,3	- 1,4	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	- 56,0	+ 10,0	- 21,4	- 4,4	- 7,0	- 6,5	- 8,4	- 7,7	- 7,1	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 25,0	+ 6,1	+ 2,9	- 1,4	+ 5,3	+ 2,7	+ 2,9	+ 2,9	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 36,0	+ 8,0	- 8,6	+ 1,7	- 6,1	- 2,7	- 4,6	+ 0,5	- 0,2	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 37,0	+ 15,0	- 4,9	+ 2,1	+ 2,8	+ 2,6	+ 3,6	+ 3,5	+ 3,1	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	- 41,7	+ 34,0	+ 10,6	+ 17,4	+ 10,1	+ 15,4	+ 9,3	+ 12,2	+ 13,1	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	- 54,4	+ 20,0	- 4,6	+ 4,6	+ 2,0	- 0,9	+ 1,9	+ 0,4	+ 1,1	.	.
Vooruitzichten activiteit	- 32,0	+ 51,7	+ 23,3	+ 23,3	+ 17,3	+ 33,2	+ 17,7	+ 16,9	+ 17,0	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	- 43,0	+ 45,0	+ 14,4	+ 24,3	+ 11,0	+ 14,0	+ 8,5	+ 15,8	+ 16,3	.	.
Curve bouw	- 39,0	+ 24,3	- 7,4	+ 2,0	+ 1,6	+ 6,1	+ 6,8	+ 0,1	+ 1,2	.	.
Verloop orderbestand	- 52,0	+ 40,0	- 4,6	+ 2,9	+ 1,9	+ 12,4	+ 19,8	+ 4,2	+ 4,6	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	- 19,4	+ 24,0	+ 1,8	+ 1,9	+ 0,6	+ 4,2	+ 4,6	- 0,0	+ 0,5	.	.
Beoordeling orderbestand	- 74,0	+ 30,0	- 23,5	- 0,5	+ 0,6	+ 1,6	- 1,0	- 2,4	- 1,0	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 39,0	+ 21,0	- 3,2	+ 3,4	+ 3,5	+ 6,2	+ 3,9	+ 1,5	+ 2,7	.	.
Curve handel	- 28,6	+ 16,0	- 2,1	- 7,8	- 4,6	- 6,8	- 5,0	- 3,5	- 4,4	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 18,4	+ 18,0	+ 1,9	- 2,9	- 2,7	- 4,8	- 2,9	+ 0,1	- 1,1	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 40,0	+ 29,0	+ 0,1	- 4,3	- 1,9	- 5,6	- 5,0	- 3,3	- 3,6	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	- 39,0	+ 15,0	- 7,2	- 16,2	- 9,1	- 9,9	- 7,0	- 7,6	- 8,6	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2018 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks				
	Min.	Max.	Avg.	2018				2017		2018		
				Feb.	Maart	April	Mei	Dec.	Jan.	Feb.	Maart	
Verwerkende nijverheid												
Verloop productietempo	- 33,0	+ 20,0	- 0,8	+ 5,3	- 10,9	- 1,7	- 4,6	+ 3,7	+ 3,3	.	.	
Verloop binnenlandse bestellingen	- 35,0	+ 16,0	- 7,8	- 2,3	- 9,4	- 9,1	- 6,2	- 2,1	- 3,3	.	.	
Verloop buitenlandse bestellingen	- 44,0	+ 30,0	- 2,6	+ 18,6	- 1,9	- 7,8	+ 7,8	+ 9,6	+ 9,3	.	.	
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 22,9	+ 1,5	- 9,5	- 8,0	- 11,1	- 6,0	- 5,2	.	.	
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 24,0	+ 1,1	+ 9,1	+ 11,4	+ 8,0	+ 8,4	+ 7,2	+ 8,5	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 43,0	+ 6,8	+ 10,6	+ 11,4	+ 8,2	+ 8,0	+ 10,4	+ 10,6	.	.	
Bezettingsgraad productievermogen (in procenten van het totale productievermogen) Bron: driemaandelijks enquête naar het productievermogen	70,1	84,6	79,0	-	-	80,7	-					
Dienstverlening aan bedrijven												
Verloop van de activiteit	- 38,0	+ 37,0	+ 10,0	+ 28,3	- 0,9	+ 4,8	- 2,9	+ 16,8	+ 12,7	.	.	
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 7,1	+ 12,0	+ 21,0	+ 12,7	+ 7,4	+ 13,1	+ 12,7	.	.	
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,8	+ 25,1	+ 22,3	+ 25,7	+ 17,5	+ 22,9	+ 24,0	.	.	
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 12,0	+ 1,8	+ 11,6	+ 9,9	+ 5,6	+ 7,0	+ 6,3	+ 6,6	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 30,0	+ 6,4	+ 10,9	+ 6,5	+ 10,7	+ 12,5	+ 14,5	+ 13,9	.	.	
Bouw												
Verloop van de activiteit	- 44,0	+ 34,7	- 4,6	+ 11,1	- 15,4	+ 3,9	+ 15,5	+ 2,9	+ 3,8	.	.	
Verloop van de werkgelegenheid	- 38,0	+ 22,0	- 5,4	- 0,1	- 0,7	+ 4,7	+ 0,6	- 3,1	- 1,7	.	.	
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 50,0	+ 30,0	- 5,2	+ 8,2	+ 8,1	+ 18,5	+ 10,6	+ 7,7	+ 8,3	.	.	
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 32,0	- 2,1	+ 5,2	+ 6,8	+ 6,1	+ 4,2	+ 1,4	+ 3,0	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 46,0	+ 5,1	+ 7,4	+ 12,9	+ 15,8	+ 8,4	+ 6,2	+ 7,2	.	.	
Handel												
Verloop van de omzet	- 47,9	+ 43,0	- 0,0	- 7,3	- 16,7	- 8,8	- 18,5	- 8,8	- 8,5	.	.	
Beoordeling omzetverloop	- 41,0	+ 28,0	- 9,0	- 14,9	- 9,5	- 12,0	- 23,7	- 16,9	- 15,1	.	.	
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 32,0	+ 12,0	+ 14,2	+ 10,4	+ 14,5	+ 14,3	+ 10,2	+ 10,7	.	.	
Verloop van de prijzen	- 20,0	+ 50,0	+ 1,9	- 0,0	+ 7,1	+ 3,4	+ 5,3	- 2,2	- 1,1	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 11,0	+ 66,2	+ 11,4	+ 4,2	+ 12,1	+ 9,7	+ 7,5	+ 11,0	+ 10,3	.	.	

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – april 2018

Weinig verandering in de perceptie van de kredietbelemmering in april

Uit de in april 2018 gehouden kwartaalenquête naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet nauwelijks strikter geworden zijn ten opzichte van het voorgaande kwartaal, en zo op een vanuit historisch oogpunt zeer gunstig peil blijven. Het percentage van bedrijven dat de kredietvoorwaarden als belemmerend beoordeelt, evolueerde van 5,0 % in januari naar 5,4 % in april.

Na een aanzienlijke versoepeling in het voorgaande kwartaal, is de perceptie van de kredietbelemmering enigszins toegenomen in de diensten aan ondernemingen (van 6,2 tot 6,8 %), maar ook in de verwerkende nijverheid (van 3,3 tot 4,0 %). In de bouwnijverheid, daarentegen, werden de kredietvoorwaarden als minder beperkend beoordeeld (van 5,4 tot 4,2 %).

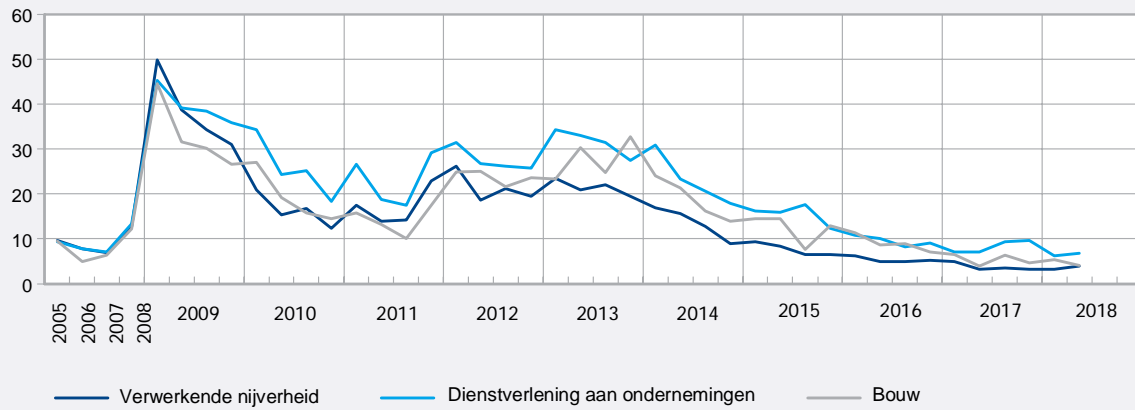
Met uitzondering van de kleine ondernemingen (minder dan 50 werknemers) is het aantal ondernemingen dat van oordeel was dat de kredietvoorwaarden iets restrictiever geworden zijn, licht toegenomen in alle groottecategorieën, en vooral voor de zeer grote ondernemingen (500 werknemers en meer).

GRAFIEK 2 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - GEZAMENLIJKE INDICATOR

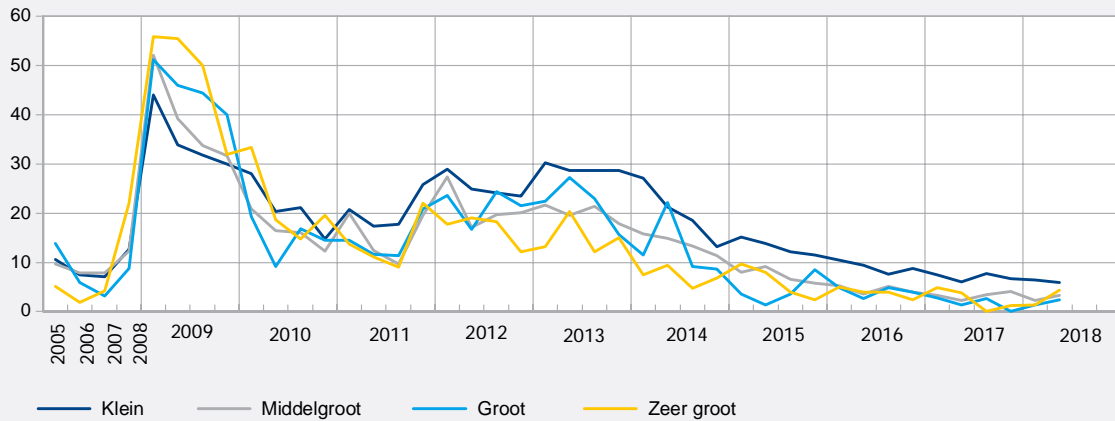
Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 3 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR BEDRIJFSTAK

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 4 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR ONDERNEMINGSGROOTTE²

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	04-2017	07-2017	10-2017	01-2018	04-2018
Gezamenlijke indicator ²	5,3	6,8	6,7	5,0	5,4
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	3,3	3,6	3,2	3,3	4,0
Diensten aan bedrijven	7,1	9,4	9,6	6,2	6,8
Bouwnijverheid	4,0	6,3	4,7	5,4	4,2
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	6,0	7,8	6,7	6,4	5,9
Middelgroot	2,2	3,4	4,1	2,3	3,3
Groot	1,3	2,7	0,0	1,3	2,4
Zeer groot	3,9	0,0	1,2	1,3	4,3

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers; middelgroot: 50-249 werknemers; groot: 250-499 werknemers; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

Sinds februari 2014 publiceert de Nationale Bank van België (NBB) een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandelijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijks enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en becommentarieerd in het driemaandelijks communicé van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey.

(http://www.nbb.be/doc/DQ/BLS/NL/BLS_home.htm).